

Inleiding

Voorzitter, de oorlog in Oekraïne heeft drastische gevolgen wat betreft de voedselzekerheid in Nederland. Er dreigen legeschappen te ontstaan; de voedselprijzen voor consumenten gaan door het dak; de kosten voor bedrijven in de gehele voedselketen stijgen en er bestaat een reële kans dat bedrijven failliet gaan.

Voedselzekerheid

Voorzitter, de situatie in Oekraïne maakt het belang van de Nederlandse land- en tuinbouwsector dan ook duidelijk. De voedselzekerheid is in gevaar en op hetzelfde moment zet dit kabinet een frontale aanval in op onze eigen boeren, op onze eigen voedselproductie. Maar laten we nooit vergeten: Geen boeren, geen eten!

Er is al schaarste aan producten zoals plantaardige olie, tarwe en mais, door lage voorraden in veel landbouwgrondstoffen. Mocht de oorlog voortduren, dan zal de beschikbaarheid van grondstoffen een nog groter probleem worden.

Dit zou betekenen dat ook andere producten schaarser en duurder worden.

LTO waarschuwt dat bijvoorbeeld de eierproductie stil komt te liggen, omdat de voerkosten voor pluimveehouders onbetaalbaar worden.

Niet alleen de boeren, ook de industrie en de retail kampen met de stijgende kosten en bereiden zich voor op verminderde beschikbaarheid.

Heeft het kabinet een plan voor de voedselzekerheid als de oorlog in Oekraïne aanhoudt? En dan met name voor het veiligstellen van onze eigen voedselproductie?

Is het op dit moment niet zinvol om alle stikstof hindernissen in elk geval tijdelijk buiten werking te stellen?

Voedselprijzen

De prijsstijgingen voor producenten én consumenten zijn al enorm en zullen alleen maar verder toenemen. Het is onzeker of verschillende branches hun hoge kosten kunnen doorbereken naar de volgende schakel in de voedselketen. Als voedselproducenten niet meer worden betaald door de supermarkten, zullen er lege schappen ontstaan.

Compensatie voor de agrarische sector

Voorzitter, hoe gaat het kabinet faillissementen voorkomen? De Bond van Pluimveehouders waarschuwt dat wanneer de kosten de komende drie maanden verdubbelen, er boeren gaan omvallen. Ook de glastuinbouwsector en de sierteeltsector luiden de noodklok door de stijgende gasprijzen.

De gasprijzen stijgen overigens al veel langer. Voordat de oorlog in Oekraïne begon, heeft het vorige kabinet het onverantwoorde besluit genomen om het Groninger gasveld te sluiten, waardoor Nederland van een gas-exporterend land een gas-importerend land werd. Overigens heeft BVNL op dit moment een petitie gestart om door te gaan met de productie uit het Groninger gasveld die u kunt ondertekenen op onze website www.bvnl.nl.

Voor akkerbouwers en bloembollentelers rijzen de kosten voor

kunstmest de pan uit. Het is in het belang van Nederland dat bedrijven nu niet omvallen, bedrijven die door de coronacrisis, de stijgende energieprijzen en schaarste van grondstoffen in zwaar weer verkeren. Het kabinet moet ondernemers die dreigen om te vallen zo snel mogelijk helpen door hun financiële lasten te verlagen, bijvoorbeeld door de belastingen op energie verder te verlagen.

Gaat het kabinet ondernemers compenseren voor hun stijgende lasten?

In de brief van 23 maart jl. schrijft de minister dat hij nader onderzoek van de WEcR (Wageningen Economisch Research) over de langetermijneffecten afwacht voor zijn verdere beleidsafwegingen.

Betekent dit dat de minister nu niet voornemens is de noodzakelijke maatregelen te treffen?

Stikstof- en klimaatplannen

Voorzitter, in plaats van dat het kabinet ondernemers te hulp schiet, zet zij door met de absurde stikstof- en klimaatplannen. Met het oog op de gevolgen van de oorlog in Oekraïne voor de voedselzekerheid zijn de stikstof- en klimaatplannen van dit kabinet ronduit verontrustend. In het regeerakkoord is 25 miljard uitgetrokken voor het stikstoffonds en 35 miljard voor het klimaatfonds. Het kabinet sluit niet uit dat boeren uitgekocht worden. Het advies van de Studiegroep Ruimtelijke Inrichting over de 'herbestemming van grond' vindt BVNL zorgelijk. De plannen voor biologisch, kringlooplandbouw en extensieve landbouw resulteren in lagere voedselproducties. Is de minister het met BVNL eens dat doorzetten met de verduurzamingsplannen voor de agrarische sector nu niet

verstandig is met het oog op de voedselzekerheid en stijgende prijzen?

En is de minister bereid het geld uit het stikstof- en klimaatfonds aan te wenden om burgers en ondernemers te compenseren voor de alsmat stijgende lasten?

Conclusie

Voorzitter, het kabinet moet zo snel mogelijk de agrarische sector steunen door hun financiële lasten te verlagen. Dit kan gemakkelijk gefinancierd worden met geld wat is uitgetrokken in het stikstof- en klimaatfonds.

In de toekomst moeten we inzetten op autonomie boven afhankelijkheid van andere landen. De agrarische sector is van groot belang voor onze economie.

We moeten investeren in onze agrarische sector en daarmee in onze eigen voedselvoorziening. We moeten onze agrarische sector waarderen en niet continue dwarszitten.

Dank, voorzitter.